

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมชัย อำเภอกระโบสถ จังหวัดลพบุรี

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีมีการทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

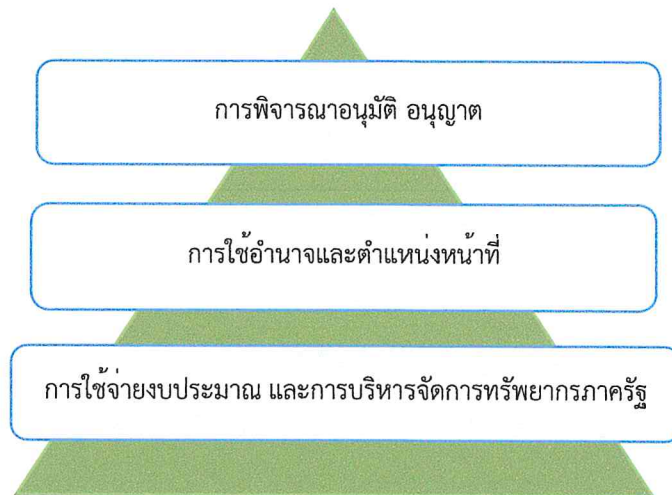
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

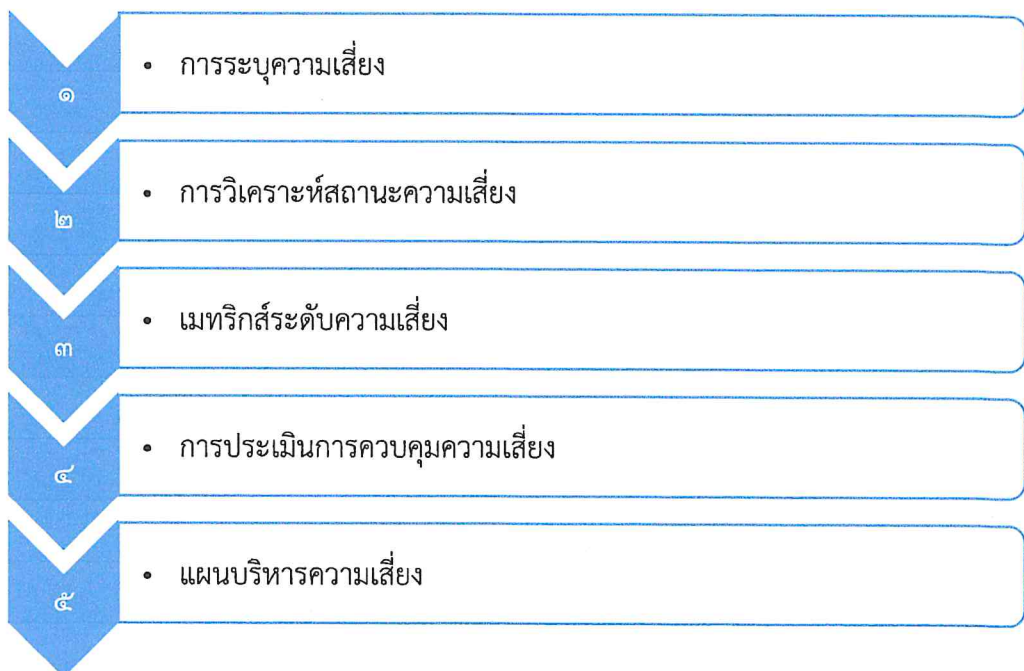
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

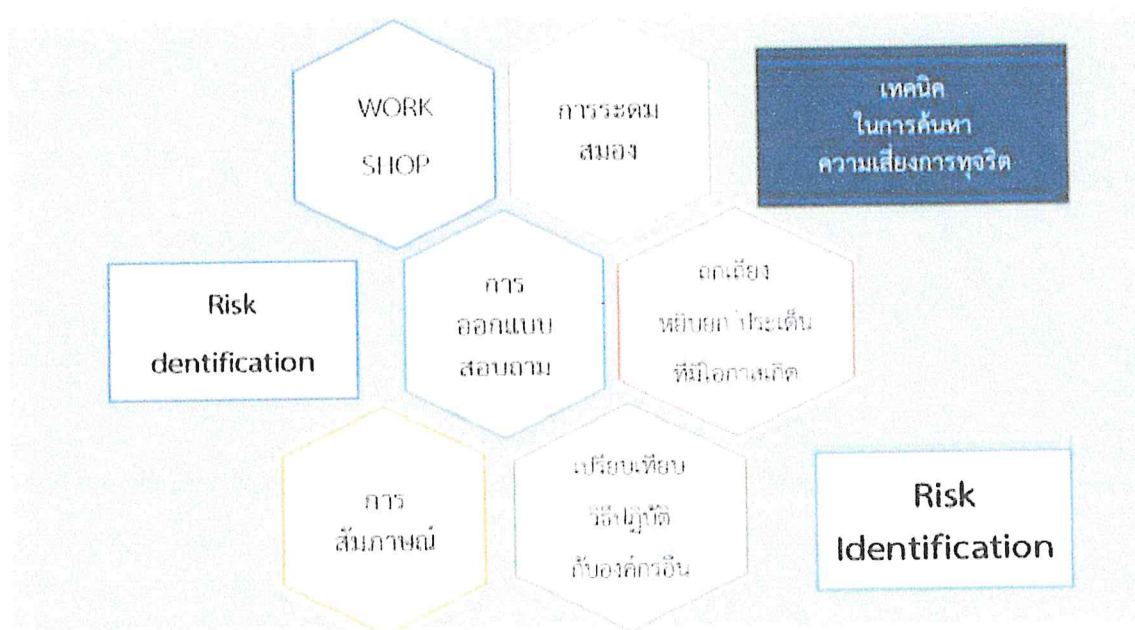

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
1. การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณา อนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. 2558	เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย อาจจะมีการรับสินบนจากประชาชน ผู้มาขออนุญาตก่อสร้างฯ ตาม พร. ควบคุมอาคาร	ระดับปานกลาง	1.ผู้บริหารหน่วยงานมอบนโยบายและให้ ความสำคัญในการตรวจสอบการพิจารณาการขอ อนุญาตของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด 2.นำระบบบริการออนไลน์มาใช้เพื่อลดการใช้ ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ป้องกันการเรียกรับสินบน 3.มีช่องทางการร้องเรียนกรณีเรียกรับสินบนของ เจ้าหน้าที่ โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่าย และ ให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	“ไม่มีความเสี่ยง การทุจริตใน ประเด็นการรับ ทรัพย์สินใน กระบวนการงาน อนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มี ภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการ พิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. 2558”

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
2. การใช้อำนาจ ตามกฎหมาย	เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย อาจจะมีการเรียกรับสินบนจาก ประชาชน/ร้านค้าในการประเมิน ภาษีให้น้อยลง	ระดับปานกลาง	1.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการ ทำงานอย่างใกล้ชิด มีการกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด 2.เพิ่มช่องทางการร้องเรียน กรณีมีการเรียกรับ สินบนของเจ้าหน้าที่ โดยจะต้องเป็นช่องทางที่ เข้าถึงได้ง่าย และให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	“ไม่มีความเสี่ยง การทุจริตใน ประเด็นการรับ ทรัพย์สินใน กระบวนการงาน อนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มี ภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก สะทวกในการ พิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. 2558”

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
3.การจัดซื้อจัดจ้าง	1.เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานจัดซื้อจัดจ้าง ไม่เป็นไปตาม TOR เอื้อประโยชน์ คู่สัญญา/ญาติ/พวกพ้อง เพื่อ ประโยชน์ส่วนตน	ระดับปานกลาง	1.ผู้บริหารกำชับคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือ สั่งการ อย่างเคร่งครัด 2.เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ หลักของหน่วยงาน	“ไม่มีความเสี่ยง การทุจริตใน ประเด็นการรับ ทรัพย์สินใน กระบวนการงาน อนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มี ภารกิจอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการ พิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.2558”
	2. ผู้รับจ้างอาจให้สินบนแก่ผู้ควบคุม งานและคณะกรรมการตรวจ รับพัสดุ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอาจ ไม่ตรวจรับงานจริง แต่ บันทึกผลตรวจ รับพัสดุ ครบถ้วน ถูกต้อง เพื่อให้ คู่สัญญาได้รับการเบิก จ่ายเงินได้อย่าง ง่ายและรวดเร็ว	ระดับปานกลาง	1.ตรวจสอบปริมาณงานและระยะเวลาการ ก่อสร้าง ระยะเวลาการแก้ไขปัญหาของงาน ตลอดระยะเวลาสัญญา 2.เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ หลักของหน่วยงาน	

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
4.การบริหารงาน บุคคล	ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน อาจจะมีการเรียกรับผลประโยชน์ กรณีบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อน ตำแหน่งภายในหน่วยงาน	ระดับปานกลาง	1.ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อสร้าง วัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใส ไม่ทุจริต 2.เผยแพร่หลักเกณฑ์ ขั้นตอน กลไก เงื่อนไข และรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการแต่งตั้ง โยกย้ายและการเลื่อนระดับมาตรการด้านการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 3.มีช่องทางการร้องเรียน กรณีมีการเรียกรับสินบน ของเจ้าหน้าที่ โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงได้ ง่าย และให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	“ไม่มีความเสี่ยง การทุจริตใน ประเด็นการรับ ทรัพย์สินใน กระบวนการงาน อนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มี ภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการ พิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. 2558”